

JAIMY GORDONOVÁ

POSLEDNÍ DNY SLÁVY

Výjimečný román z prostředí dostihového sportu!

ARGO

POSLEDNÍ DNY SLÁVY

JAIMY GORDONOVÁ

**POSLEDNÍ
DNY SLÁVY**

argo

Přeložil Ladislav Nagy

Lord of Misrule

Czech edition © Argo, 2018

Copyright © 2010 by Jaimy Gordon

Translation © Ladislav Nagy, 2018

Cover art © Theodorik Rūt, 2018

ISBN 978-80-257-2521-4 (váz.)

ISBN 978-80-257-2600-6 (e-kniha)

**Tato kniha je pro Margie Gordonovou,
pro Bubblese Rileyho
a samozřejmě pro Hilry.**

Bez prodejních dostihů by dostihy jako takové neexistovaly. Majitelé by se vyhýbali riziku férového soutěžení. Namísto toho by své nejlepší koně posílali proti koním šesté či dvanácté třídy, kteří tvoří v boxech na závodištích většinu... Majitelé levných koní by pak skoro neměli šanci vyhrát žádné peníze. A to by byl konec sportu.

Prodejní dostihy všechno tohle mění. Když majitel přihlásí svého koně do prodejního dostihu pro koně o ceně 5 000 dolarů, vlastně nabízí koně k prodeji za tuto cenu. Kterýkoli jiný majitel může ještě před dostihem na koně složit nabídku a po dostihu si ho odvést. Původní majitel získá výhru, pokud kůň v dostihu něco vydělá, ale ztrácí za férovou cenu koně.

Tedy ztrácí koně za férovou cenu, pokud skutečně šlo o koně v hodnotě 5 000 dolarů. Pokud by to byl kůň v hodnotě 10 000 dolarů, který byl přihlášen do dostihu pro horší koně, pak by majitel získal výhru a ještě vyhrál na sázkách v kursu od 1 do 10, ale koně by získala jiná stáj za méně, než je jeho skutečná hodnota.

*Ainslieho kompletní průvodce dostihy
plnokrevníků*

PRVNÍ DOSTIH

Mr. Boll Weewill

1.

Těsně za zadní branou závodíště Indian Mound se se skřípěním otáčel koňský kolotoč. Pro Medicinmana Eda, který sám vodil koně na dvoře stáje Z, byl tenhle dokola se otáčející stroj ztracenou duší levného závodíště, kde skončil i on. Kolotoč přiléhal k bráně, takže kolem něj nešlo proklouznout ven. Zabíral celý prostor mezi hromadou hnoje, navršenou u plotu a pokrytou strništěm špinavé slámy, ježatým jako věžeňský sestřih, a dlouhou kaluží v červeném písku, kaluží, která skoro připomínala rybník. Rozbolavělí koně, každý na jednom paprsku stříbrné hvězdy, jen dotvářeli dojem karnevalové atrakce z dob minulých, jakési kostry laciné zábavy, již si vysnil někdo, kdo byl tak unavený, že ani snít nedokázal. Celý srpen nespřchlo a čerstvě opracovaní koně se napůl ztráceli v růžovém oblaku vzlínajícím od jejich kopyt. Červený prach z kopců Západní Virginie jim pronikal do rozšířených nozder a lepil se do plic roztažených jako tahací harmonika. Červený prach zas škodí, pomyslel si, ale nechal si to pro sebe. Jeho koně to nejsou.

Medicinman Ed vedl svého koně za roh dvora. Jak se vlastně jmenuje? Pokud mu to říkali, tak to zapomněl. Byl to velký tříletý ryzák, tupý jako trám, kterého Zeno přivezl na čtvrtý dostih, nezvítězivší, co nevydělal ani dolar. Jízda v přepravníku o dostihovém dni dokázala leckterého koně probrat, jenže tenhle žebřák vylezl z auta klidný jak ta kaluž pod ním, protože se cítil fajn a nic netušil. Pravda, žádnou třídu neměl. Byl to pes, letoun s obrovskou hlavou, co vypadal jako *quarter* a prsa měl jak mřížku

chladiče. Nesmí vědět, co ho čeká, protože až se otluče, může se štěstím vydržet tak do pěti.

Jak dlouho vydrží Medicinman Ed? Na závodisti je od osmi roků. Po čtyřiašedesáti letech života na bánu je i on celý rozbola-
vělý a utahaný a jako brouk ze známé písničky, i on touží po do-
mově. Věděl, že dokud bude schopen pracovat, vždycky bude mít
práci. Ale kde bylo psáno, že musí do smrti čistit koním zadky?
A co se týče medicíny, kterou uměl míchat a podle které dostal
přezdívkou, na tu ti nejlepší už dávno zapomněli a v těchto konči-
nách to bylo jen dobře.

Před ním Deucy Giffordová vodila Grizzlyho, koně, který jí vy-
dělával peníze. Grizzly byl pravý opak koní z tohoto závodistiště,
bývalý grupový kůň, věčně caplující mílař, co věděl, která bije. Me-
dicinman Ed ji rád provokoval: proč tomu starému chudákovi už
nedáš pokoj? Kolik je vlastně Grizzlymu? Čtrnáct, patnáct?

Je mu dvanáct, odpověděla Deucy, jako odpovídala vždycky,
a žádný odpočinek nepotřebuje. Grizzly dobře ví, co ho na tomhle
světě čeká, až půjde ode mě. Líbí se mu to tak, jak to je.

Se vsadím, žes mu to pěkně vytmavila, ty drsňačko.

Přesně tak, radši bude běhat.

Medicinman Ed se krátce zasmál. Se vsadím, že Grizzly má pře-
sekaný nervy ve všech čtyřech. Necítí žádnou bolest.

Ale houby, dvakrát to stačilo, odsekla Deucey. Vodnaté oči usa-
zené v hlubokých důlcích jí těkaly, takže si Medicinman Ed nebyl
jistý, jestli lže, nebo ne. Tak či onak, Grizzly měl rozhodně srdce.
Dokáže běhat i bez nohou, řekla Deucey.

To taky dělá, pomyslel si Medicinman Ed a dál vodil mladého
koně.

Deucey na něj ale vzápětí zavolala: Máš něco na dnešek?

Zeno nám poslal tohoto narostlého tříletka do čtvrtého, jde
se proběhnout.

Rozešli se každý vlastní cestou se svými zcela rozdílnými, leč
stejně levnými koňmi, jenže v následujícím okamžiku se s nimi

začali přetahovat, jako by to byli divocí mustangové. Mohl za to smrtelný skřípot automobilových tlumičů, důsledek toho, že se nějaký pabl pokoušel vjet na závodistiště zadní branou. Čtyři koně na kolotoči vystřelili a zběsile kalupírovali v oblaku růžového prachu kolem dokola, jako to dělali při každé zámince. Byl to špinavý a pomačkaný Pontiac Grand Prix, deset let starý, delší a nižší, než by měl být, připomínající rozmáčkrou krabici od bot, přičemž přední nárazník mu na jedné straně visel dolů. Auto řídila dívka, nějaká úplně cizí holka s kulatými tmavými brýlemi a dvěma copy trčícími jí rozdrbaně z malé hlavy. Do kaluže musela doslova vlít-nout, protože auto se zhouplo a zase z ní vyskočilo. Červené bláto se rozstříklo na všechny strany jako rajská polévka.

Správce stájí Sáčko Smithers vyšel z boudy dostihového ta-jemníka a oklepával si drobky pečiva z měkkého břicha napína-jícího pastelově žlutozelenou košili s krátkým rukávem a šedé šle. Byl to nezdravě vyhlížející muž s popelavou pletí, a s oním otravným zvykem nikdy se nikomu nedívat zpříma do očí. Pro-hodil mimo, nikoli do okna pontiacu: Co vás přivádí na tohle závodistiště, slečno?

Chtěla bych mluvit se správcem stájí panem Vernonem Smi-thersem, odpověděla dívka. To jste vy?

Přisvědčil. Povídala, jako říkali všichni, že pracuje pro trenéra z Charles Townu, nebo z Laurelu či Pocono Downs. Ten je právě na cestě se třemi, čtyřmi, pěti koni. Přijela dřív, aby zařídila ustájení.

Sáčko jí přečetl ceduli visící nad bránou. VJEZD ZAKÁZÁN, PO-UŽÍVEJTE VÝHRADNĚ PŘEDNÍ VJEZD.

Stála tam a nic neříkala. Zaprášený pot jí lepil obočí. Otřela si je hřbetem ruky.

Obraťte se na Archieho, v tý zelený uniformě, řekl Sáčko a po-kynul ke vzdálené bráně.

S Archiem v zelený uniformě jsem už mluvila.

No, tak to vám řeknu totéž co Archie, odkašlal si Sáčko. Žádný volný boxy nemám.

Tommy Hansel je ale objednával předem! namítala, jako namítali všichni. Rozdrbané copy jí přitom povyrostly o dobré tři centimetry.

Jakej Henry? opáčil Sáčko. Přece není možný přijet na takhle obsazenej mítink a říct: dejte mi pět boxů.

Navrhla, že s jeho svolením vymění pět boxů ve starých stájích za pět boxů v nových.

Sáčko pokrčil rameny. Koně vždycky nepřijedou na čas, vysvětloval. Trenéři zůstanou dýl, než plánovali. Koně se zraní. Ne vždycky jde všechno podle plánu.

Holka tam jen tak stála. Prohrábla si přední i zadní kapsy džín a na dlani Sáčkovi ukazovala směšnou ruličku bankovek.

Zelená jako tráva, zamumlala Deucey. Medicinmanovi Edovi bylo ale jasné, že už teď se do holky zamilovala.

Sáčko Smithers zavrtěl hlavou, ale shovívavě se usmál.

Holka, nemáš dost dlouhý prachy na to, aby sis tady v tý díře koupila pět boxů vedle sebe, prohodila Deucey. Dají ti boxy všude po závodisti, aby viděli, s čím jsi přijela. Budou ti očumovat koně, když se nebudeš dívat, teda pokud nemáš devět očí.

Hele, to by stačilo, ty stará drbno, okřikl ji Sáčko, až holka poskočila. Deucey se ale jen zasmála, až se jí pihatá, těžká prsa pod pánským nátělníkem vzedmula. Sáčko se usmál na všechny kolem, aby bylo jasné, že ve skutečnosti našťvaný není. Deucey, proč prosím tě tuhle mladou dámu musíš strašit? Pojdte do kanceláře, slečno. Podívám se, jestli pro vás něco nenajdu.

Stáli a přihlíželi, jak Sáčko vede dívku po udusané kryté chodbě mezi boxy.

Teď vezme cokoli, utrousila Deucey.

Neboj, ta se o sebe postará, uklidňoval ji Ed. Copak jsi neviděla, jak sem vlétla zadní bránou, když ji Archie vyhodil zepředu?

A tohle všechno dělá pro nějakýho trenérskýho hejska, co ji dře k smrti, zatímco on je totálně netahavej, ulevila si Deucey. Takových jsem viděla milion.

Jasně, drsňačko. Vsadím se, že zítra kolem ní budeš pobíhat a opečovávat ji, zasmál se Ed.

Medicinman Ed nechal Zenova tříletka ve stáji a pak na něj znovu kouknul z winnebaga, protože dveře karavanu byly dokořán, což vyvolávalo otázku, proč by se tu Zeno motal, aby vedl koně ke startu, když se ryzák jevil k ničemu a říkal to o něm i sám Zeno. A taky proč Zeno přivezl koně sám, když navíc na autě vezl jen jednoho?

Medicinman Ed se měl na pozoru, protože Medicinman Ed, stejně jako brouk v té staré písni, hledal domov. Viděl scvrklé pavučiny visící ze střešních trámů, jakkoli podzim byl ještě daleko. Viděl vrabčáka s krvavými křídly. Zrovna se vrtal v prachu, a když šel Ed kolem s koněm, vrabčák se na něj podíval a položil mu otázku v jazyce, jemuž skoro rozuměl. Prostě se objevovaly náznaky, že vlákno, které všechno drží pohromadě, hnije, povoluje a rozpadá se. Měl zvláštní, nepříjemný pocit z toho, jakým směrem se věci ubírají, i když Zeno se k němu choval dobře.

Medicinmanovi Edovi bude prvního máje třiasedmdesát. Co přestal chlastat, nikdy neměl ani rýmu. Dýchat celé dny dehet a koňský hnůj bylo něco na způsob ďáblovy léčby. Kvůli ztuhlé levé noze, pozůstatku zranění, které mu způsobila mohutná klisna jménem High Soprano roku 1958 v Agua Caliente, musel při čištění kopyt ležet vedle koně na slámě na jednom boku, jako nějaká šlápotá pózující pro lascivní fotku. Musel ležet na zdravé straně a nemocnou nohu mít nataženou. I tak ale zastal všechny práce, které normálně dělal ošetřovatel nebo trenér. A Zeno, třebaže otýlý a čím dál tlustší, byl koňák ze staré školy, gentleman, který nikdy nezapomněl vyplatit po výhře procenta. Být škrt mu přišlo ostudnější než být švorc, takže si člověk mohl být jistý, že pokud bude mít dva dolary, ten jeden mu dá, zatímco ostatní budou jen vykřikovat, jak špatně, jak hrozně na tom jsou.

Vůbec nejlepší bylo to, že Zeno nechával Edovi zcela volnou ruku ve vedení malé pobočky stáje tady v Indian Mounds. Důvěřoval

mu, že koním dá, co potřebují. Za uvolněnou stěnou v zadní části obytnáku měl Ed Zenovu veterinářskou tašku plnou ampulek a stříkaček. Modrá ampulka byla fenylbutazon řečený buták. S tím když jste netrefili žílu, tak koni tři dni viselo z krku vole a museli jste ho z dostihu škrtat. Červená ampulka byla ACTH – Medicinman Ed by ta písmena dokázal snadno přečíst, pokud by to tam takhle bylo napsané, ale namísto toho tam stálo jméno dlouhé jako lidská paže a vinulo se kolem celé lahvičky. Byla to jakási tropická harmonie, protože všechny hormony, jak se dozvěděl, mají co do činění se ztracenou harmonií. Elektrolyty byly v malém modrostříbrném pytlíku, který připomínal minibalení čipsů. Pilulky aspirinu ležely volně na dně tašky, bílé a velké jako čtvrták. Perorálně podávaný fenylbutazon byl taky bílý, ale delší a skosený na koncích, jako pramice nebo rakev. Listy zápašnice působily močopudně. Směs astmadoru, zapálená koni pod nozdrami, dokázala vytáhnout z dutin dlouhé provazce hlenu. Ale tím skutečným olejíčkem na rychlost tady byl fenylbutazon, řečený buták, vitamin B koňského světa.

Povětšinou to fungovalo tak, že Medicinman Ed dovedl koně do paddocku a sám ho nasedlal. Zeno zůstával v Charles Townu a zhruba každý týden poslal někoho s pár koňmi, když pro ně našel vhodný dostih, a ty odběhnuvší nechal odvézt zase zpátky. Zeno si na závodisti držel jen čtyři boxy, přičemž jeden používal jako odkladiště, takže byl od země po pavučiny na trámech zaplněný balíky sena. Na úplně provinčních závodistiích nebo dříve na pouťácích by si Ed dal k sobě dvě lehátka a na nich spal vedle koní, ale Zeno mu zařídil nocleh v tom napůl zdemolovaném winnebagu, na který kdysi spadl strom, když auto ještě stálo na parkovišti v Charles Townu – a rozhodně to nebylo nejhorší místo, na kterém kdy Ed složil hlavu. Odpoledne mohl z lehátka sledovat všechny tři své koně, jak v boxu přehazují seno. Záchod nebyl napojený na kanalizaci a nikoho, kdo byl při smyslech, by nenařadilo odhrnout závěs od sprchového koutu a nahlédnout za něj,

nicméně dva hořáky na plynovém vařiči fungovaly a za ním byla uklizená skříňka, v níž měl Ed polévky, jídla v prášku a další ingredience a přípravky.

Vyklopil do rendlíku krémovou houbovou polévku z plechovky, nemocnou nohu si položil na postel a sledoval, jak se slizké silo polévky pomalu roztéká. Nad stísněnou linkou jídelního koutu se hrbila Zenova tučná záda. Zeno hekal a funěl jako vždycky, zatímco drtil jasně bílou hrudku tupou stranou kuchyňského nože na jemný prášek. Když se mu ho podařilo všechn vpravit do nosu, otočil se k Edovi a začal mu radit s vařením.

Do toho jídla by sis občas měl dát nějaký jídlo, oddychoval těžce, třeba mlíko, zeleninu nebo něco takovýho. Co tě vidím, tak žereš jen věci, který hospodinky většinou míchaj s něčím jiným. Už ti není osmnáct, Ede. Musíš myslet na svý starý kosti.

Můj kámoš Charles Phipott, prohodil Medicinman Ed pomalu, co nedávno umřel. Pamatuješ na Charlese?

Jasně že si na něj pamatuju. Dělal pro Ogdenovy. Dělal Equinoxe, když vyhrál Preakness. Zapomněl jsem ale, jak se stalo, že skončil v Mound.

Charlesu Philpottovi bylo pětasmdesát, když ho vynesli z týhle brány.

Vidíš a já si říkal, že mu bylo tak nejmíň sto dvacet, podle toho, co ten frajer všechno věděl, ucedil Zeno a otevřel si limonádu. Kde ho vlastně pohřbili?

V rakvi ho vlakem odvezli do Jižní Karolíny. Jeho rodina ho po všech těch letech chtěla zpátky.

Třeba jim pravidelně posílal prachy, nadhodil Zeno.

Medicinman Ed mlčel, jediné zvuky vydávala lžice cvakající o rendlík.

Řekni, Ede! obrátil se na něj najednou Zeno. Neviděls tu takovej divnej páreček z Charles Townu? Měli přijet dneska, čtyři koně a políčeno na druhé dostih. Tommy Hansel. Takovej trochu vyšínutej pohled. Ale trenér je to slušnej. Několikrát jsem s nima hulil.